Islam Amra b. Abese i Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, podučavanje namazu i abdestu.

Amr b. es-Sulemi, radijallahu anhu, pripovijedao je: “Ja sam u džahilijetu smatrao da narod živi u zabludi i da nije ništa postigao obožavanjem idola. Tada sam čuo da u Meki postoji čovjek koji priča razne vijesti. Pojahao sam jahalicu i otišao mu. Taj čovjek bio je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Skrivao se od svoga naroda koji ga progoni. I ja sam se ulagivao dok nisam došao njemu u Meku i upitao ga: ‘Ko si ti?’ On mi reče: ‘Ja sam vjerovjesnik.’ Ja rekoh: ‘A šta je to vjerovjesnik?’ Poslanik mi reče: ‘Mene je Allah poslao.’ Ja rekoh: ‘A sa čime te je Allah poslao?’ On reče: ‘Poslao me je da pripovijedam potpomaganje rodbine, rušenje idola (kipova) i ispovijedanje vjere samo Allahu, bez pripisivanja Mu druga. Ja rekoh: ‘Pa ko te slijedi?’ Poslanik reče: ‘I slobodni i robovi.’ Tada sa njim bijahu Ebu Bekr i Bilal. Ja tada rekoh: ‘I ja ću obznaniti da sam tvoj sljedbenik.’ Poslanik reče: ‘Zaista ti to nećeš moći sada nikako, zar ne vidiš moje stanje i stanje mojih sljedbenika, nego se ti vrati svojoj porodici, pa kada čuješ da sam ojačao, onda mi dođi.’ Vratio sam se porodici, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio je iz Meke u Medinu. Ja sam se počeo raspitivati o njemu. Tako sam našao jednu grupu Medinelija i upitao ih: ‘Šta radi čovjek što je došao u Medinu?’ Rekoše: ‘Svijet mu sa svih strana hrli. Njegov narod (iz Meke) hoće da ga ubije, ali to nije u stanju.’ Tada sam ja krenuo u Medinu. Stigao sam tamo i posjetio Poslanika. Upitao sam: ‘Allahov Poslaniče, poznaješ li me?’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: ‘Da, ti si onaj koji se sa mnom susreo u Meki.’ Tada sam rekao: ‘Da, ja sam taj.’ Rekao sam: ‘Allahov Vjerovjesniče, reci mi, čemu te Allah poučio, a šta ja ne znam. Kaži mi nešto o namazu.’ Poslanik reče: ‘Klanjaj sabah-namaz, a zatim sačekaj da sunce izađe i podigne se od horizinta, jer ono izlazi izmedu šejtanovih rogova i tada mu nevjernici čine sedždu. Zatim klanjaj namaz, jer su tad prisutni meleki, sve dok bude sjena koplja koliko koplje, pa onda prekini sa namazom – tada se džehennem rasplamsa, pa kad se sjena poveća i okrene prema zapadu, onda klanjaj jer su tad prisutni meleki, sve do ikindija-namaza, pa kada klanjaš ikindija-namaz, onda prestani do zalaska sunca. Sunce zalazi izmedu dva šejtanova roga. Tada suncu kafiri sedždu čine.' Rekao sam: ‘Allahov Vjerovjesniče, pouči me abdestu.’ On kaza: ‘Kad sebi pripremiš sebi vodu za abdest i kad temeljito opereš šake, grijesi spadnu ispod tvojih noktiju. Kad obaviš ispiranje usta i nosa s išmrkavanjem vode, tad spadnu grijesi s tvog lica. Kad opereš lice i ruke do iza laktova, potareš po glavi i opereš noge do iza članka, oslobodiš se većine grijeha. A akoli zatim obaviš namaz, budeš čist od grijeha kao onog dana kad si rođen. Ebu Umama mi reče, kad je čuo da kazujem taj hadis: ‘Amre b. Abesa, pazi šta si sve rekao odjednom! Može li čovjeku pripasti tolika nagrada za jedno djelo?!’ Kazao sam mu: ‘Ebu Umama, ja sam već ostario i moj se smrtni čas približio, a, uostalom, nemam potrebe da lažem na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem! Ovo što sam vam ispričao čuo sam nekoliko puta od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te sam to i zapamtio.’”

[Vjerodostojan] [Hadis bilježi imam Muslim]

Amr b. Abesa, radijallahu anhu, govori o svome stanju prije islama, te kako ga je Allah uputio u islam. Naime, on je i prije prihvatanja islama imao svjetla u srcu i znao je da su ljudi oko njega u zabludi, nevjerstvu i pogrešnom vjerovanju, i da on nije vjerovao u ono u šta su oni vjerovali. Zatim je čuo da se u Meki pojavila osoba koja govori o tome, pa je opremio jahalicu i zaputio se ka Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, kojeg je našao da poziva u tajnosti, bojeći se uznemiravanja nevjernika iz plemena Kurejš. Dalje priča Amr b. Abese: "I ja sam se ulagivao dok nisam došao njemu u Meku i upitao ga: ‘Ko si ti?’ On mi reče: ‘Ja sam vjerovjesnik.’ Ja rekoh: ‘A šta je to vjerovjesnik?’ Poslanik mi reče: ‘Mene je Allah poslao.’ Ja rekoh: ‘A sa čime te je Allah poslao?’ On reče: ‘Poslao me je da pripovijedam potpomaganje rodbine, rušenje idola (kipova) i ispovijedanje vjere samo Allahu, bez pripisivanja Mu druga.'" Ovim ga je pozvao da vjeruje u Allaha Uzvišenog i objasnio mu ljepote ove plemenite vjere, a najbitnija stvar jest ispravno vjerovanje u Allaha Uzvišenog, a zatim plemenito ophođenje sa ljudima. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, ukazao je na to da ljudi čija priroda nije poremećena znaju da je obožavanje idola i kipova zabluda. Zbog toga je ovaj čovjek i prije islama znao da su mnogobošci na pogrešnom vjerovanju, i on je tražio istinu, te kada je došao kod Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, on mu je objasnio sa čime ga je Allah Uzvišeni posalo. Rekao mu je da ga je Allah poslao da održava rodbinske veze, i ovo je spomenuo jer je to dio plemenitog ophođenja prema ljudima, i iz razloga što su stanovnici Meke optuživali Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da prekida rodbinske veze. Time je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pokazao da oni uistinu lažu i da je on uistinu došao sa spajanjem i održavanjem rodbinksih veza, a ne sa njihovim prekidanjem. Amr zatim kaže: "Ja rekoh: ‘Pa ko te slijedi?’ Poslanik reče: ‘I slobodni i robovi.’ Tada sa njim bijahu Ebu Bekr i Bilal. Ja tada rekoh: ‘I ja ću obznaniti da sam tvoj sljedbenik.’ Poslanik reče: ‘Zaista ti to nećeš moći sada nikako, zar ne vidiš moje stanje i stanje mojih sljedbenika, nego se ti vrati svojoj porodici, pa kada čuješ da sam ojačao, onda mi dođi.’" Poslanik mu je stavio do znanja da on, Amr, sad ne može ispoljiti islam jer Poslanik trenutno nije u stanju da mu pruži zaštitu od nevjernika. Ovo je odraz blagosti i milosti Poslanika, sallallallahu alejhi ve sellem, jer je ovaj čovjek kao pojedinac u stranom narodu bio slab, zato mu je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem rekao. Kao da mu je rekao: "Ovi koji mene uznemiravaju mnogobrojni su, i ja nemam snage da se borim protiv njih, pa kako da tebe zaštitim?!" Zatim mu je rekao da ustraje u islamu, a kada sazna da je on, Poslanik, ojačao, neka dođe. Dalje nastavlja: "Vratio sam se porodici, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, preselio je iz Meke u Medinu. Ja sam se počeo raspitivati o njemu. Tako sam našao jednu grupu Medinelija i upitao ih: ‘Šta radi čovjek što je došao u Medinu?’ Rekoše: ‘Svijet mu sa svih strana hrli. Njegov narod (iz Meke) hoće da ga ubije, ali to nije u stanju.'" On je strahovao od svojih sunarodnika, pa se u tajnosti raspitivao. "Tada sam ja krenuo u Medinu. Stigao sam tamo i posjetio Poslanika. Upitao sam: ‘Allahov Poslaniče, poznaješ li me?’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: ‘Da, ti si onaj koji se sa mnom susreo u Meki.’ Tada sam rekao: ‘Da, ja sam taj.’ Rekao sam: ‘Allahov Vjerovjesniče, reci mi, čemu te Allah poučio, a šta ja ne znam. Kaži mi nešto o namazu.’" On sada pita Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, koji su to islamski propisi koji su mu objavljeni… Allahov Poslanik reče: "Klanjaj sabah-namaz, a zatim sačekaj da sunce izađe i podigne se od horizinta", odnosno klanjaj sabah-namaz u njegovo vrijeme, a nakon toga nemoj klanjati nijedan drugi obavezni ni dobrovoljni namaz dok sunce ne izađe onoliko koliko je veličina jednog koplja u očima posmatrača. "…jer ono izlazi izmedu šejtanovih rogova i tada mu nevjernici čine sedždu", vrijeme izlaska sunca je vrijeme kada mu nevjernici čine

sedždu, i nije dozvoljeno muslimanu da samovoljno odgodi farz namaz sve do ovog vremena, niti je dozvoljeno klanjati dobrovoljni namaz u vrijeme izlaska sunca, sve dok ne odskoči. U današnjim kalendarima početak ovog vremena je označen kao izlazak sunca. Ovdje nam je Poslanik zabranio da oponašamo nevjernike. Zatim je rekao: "Zatim klanjaj namaz, jer su tad prisutni meleki...", odnosno meleki koji silaze po danu pišu obavljene namaze u dobra djela i svedočit će za čovjeka na Sudnjem danu. Dalje kaže: "...sve dok bude sjena koplja koliko koplje, pa onda prekini sa namazom – tada se džehennem rasplamsa", to je vrijeme kada je sunce na sredini neba, tačno iznad glave, tako da kompletna čovjekova sjena bude ispod njegovih nogu, u to doba ne treba klanjati, i ovo vrijeme je kratko, otprilike koliko je potrebo čovjeku da klanja dva reketa, i u njemu nije dozvoljeno klanjati jer je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Ukoliko bi neko u ovom vremenu ušao u mesdžid treba sačekati da mujezin ne zauči ezan. Dalje kaže: "...pa kad se sjena poveća i okrene prema zapadu, onda klanjaj jer su tad prisutni meleki, sve do ikindija-namaza, pa kada klanjaš ikindija-namaz, onda prestani do zalaska sunca. Sunce zalazi izmedu dva šejtanova roga. Tada suncu kafiri sedždu čine", odnosno kada sjena koja se postepeno smanjiva tako da je bila ispod čovjekovih nogu počne pomjerati ka suprotnoj strani, tada nastupa vrijeme podne-namaza. Tad se može klanjati obavezni namaz i koliko god čovjek hoće dobrovoljnih namaza sve dok ne klanja ikindija-namaz, i u tome nema nikakve zbrane niti pokuđenosti. Nakon toga treba se sustegnuti od namaza sve dok sunce ne zađe, jer prilikom zalaska sunca ponovno nastupa vrijeme zabrane obavljanja namaza, kao i u slučaju njegovog izlaska. A razlog i ovaj put jest to što sunce zalazi između šejtanovih. I zbog toga nije dozvoljeno muslimanu da samovoljno odgodi obavljanje ikindija-namaza sve do ovog vremena, jer kao da musliman tim postupkom oponaša nevjernike što čine Suncu sedždu. Taj namaz je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, nazvao namazom licemjera, zato što oni prate sunce sve dok ne pocrveni, a nakon toga ustanu i nabrzinu klanjaju četiri rekata, ne spominjući Allaha Uzvišenog, osim vrlo malo. Dalje pripovijeda Amr: "Rekao sam: ‘Allahov Vjerovjesniče, pouči me abdestu.’ On kaza: ‘Kad sebi pripremiš sebi vodu za abdest i kad temeljito opereš šake, grijesi spadnu ispod tvojih noktiju. Kad obaviš ispiranje usta i nosa s išmrkavanjem vode, tad spadnu grijesi s tvog lica. Kad opereš lice i ruke do iza laktova, potareš po glavi i opereš noge do iza članka, oslobodiš se većine grijeha. A akoli zatim obaviš namaz, budeš čist od grijeha kao onog dana kad si rođen'", dakle sa kapljicama vode spadaju i grijesi. Zatim je Amr b. Abese, radijallahu anhu, ovim hadisom poticao Ebu Umamu, radijallahu anhu, na činjenje dobra, na šta mu je ovaj rekao: "Amre b. Abesa, pazi šta si sve rekao! Može li čovjeku pripasti tolika nagrada za jedno djelo?!", kao da nije prihvatio mogućnost da tolika nagrada pripadne čovjeku zbog samo jednog djela, jer kada se abdesti ovakvim abestom, očisti se od svih grijeha, zatim stupi u namaz; kada završi sa namazom, bude čist od grijeha kao na dan kada ga je majka rodila. Kao da mu je htio reći: "Razmisli dobro da nisi slučajno zaboravio nešto od onoga što je rekao Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem." Na to mu je Amr, radijallahu anhu, odgovorio: "Ebu Umama, ja sam već ostario i moj se smrtni čas približio, a, uostalom, nemam potrebe da lažem na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem!", a daleko do toga da ashabi Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, lažu na svoga Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, ili na svoga Gospodara, slavljen neka je On. Zatim je rekao: "Ovo što sam vam ispričao čuo sam sedam puta od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, te sam to i zapamtio", tj. Poslanik je ove riječi izgovorio i više od sedam puta, tim prije jer Arapi ovaj broj navode kao primjer za nešto što se dogodilo nekoliko puta.

